

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Vårt diarienummer
SPN 2017/0057 214

tillhörande detaljplan för del av fastigheterna

Ljura 1:1 och Ljura 1:2 (Räddningsstation)

inom Ljura i Norrköping

den 25 maj 2020

ANTAGANDEHANDLING

Antagen i SPN: 2020-10-13, § 208

Laga kraft: 2020-11-13

Genomförandetidens sista dag: 2025-11-13

Syftet med undersökning om betydande miljöpåverkan

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) ska kommunen göra en strategisk miljöbedömning när en detaljplan eller ett program ska upprättas eller ändras. Den strategiska miljöbedömningens första steg, enligt 6 kapitlet 5-6 §§ MB, är att undersöka om genomförandet av detaljplanen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Om så är fallet ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) göras.

Skyldigheten gäller inte;

1. planer och program som endast syftar till att tjäna totalförsvaret eller räddningstjänsten, och
 2. finansiella eller budgetära planer och program.
- Lag (2017:955).

Om en verksamhet enligt 7 kapitlet 28a § MB kräver tillstånd eller om planen förutsätter verksamhet enligt miljöbedömningsförordningen (2017:966) 2 §, punkt 2 och 6 § eller bilagan till denna förordning antas planen alltid medföra en betydande miljöpåverkan.

Genomförandet av en detaljplan antas alltid medföra en betydande miljöpåverkan om planområdet får tas i anspråk för de ändamål som anges i 4 kapitlet 34 § plan- och bygglagen (PBL).

1 Motiverat ställningstagande

Enligt 6 kapitlet 3 § miljöbalken (MB) behöver inte planer som endast syftar till att tjäna räddningstjänsten genomgå en strategisk miljöbedömning.

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan. Utförda utredningar visar att den nya detaljplanen inte medför risk för påtaglig skada för berörda riksintressen enligt 3 och 4 kapitlet miljöbalken, eller miljökvalitetsnormerna enligt 5 kapitlet miljöbalken. Ett genomförande av detaljplanen ger en viss påverkan på stadsbilden och närboende kommer uppleva lite mer trafik, buller och ljus från verksamheten.

2 Alternativ lokalisering

Alternativa lokaliseringar har studerats i en lokaliseringsutredning. Lokaliseringsutredningen har kommit fram till att planområdet är en lämplig placering för en ny räddningsstation utifrån bland annat utryckningstid, framkomlighet och närhet till goda kommunikationsleder, *Lokalisering av ny räddningsstation i Norrköping*, daterad 2017-08-25 (SPN 2015/0514).

3 Detaljplanens syfte

Detaljplanens syfte är att möjliggöra en räddningsstation inom del av fastigheterna Ljura 1:1 och Ljura 1:2 i Ljura. De verksamheter som ska inrymmas inom räddningsstationen är en brandstation och SOS-räddningscentral, med kommunikationsmast. Med hänsyn till det exponerade läget i stadsbilden och verksamhetens samhällsfunktion ska räddningsstationen utformas med en hög arkitektonisk nivå.

Räddningsstationen och dess utemiljö ska ges en stadsmässig gestaltning. Utformningen ska stärka platsens entréfunktion till centrala Norrköping från Trafikplats Ljura och Söderleden. Byggnaden utformas med robusta material som till exempel kan vara sten, terrakotta/keramik, tegel, trä, eller betong som bekräftar dess samhällsnyttiga verksamhet.

4 Undersökning om betydande miljöpåverkan för miljöaspekter

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
PÅVERKAN PÅ MILJÖMÅL			
<i>Nationella och regionala miljömål</i>			X
Ingen påverkan.			
<i>Miljöorienterade mål i Norrköpings kommuns aktuella budget</i>	X		
Ingen påverkan.			
PÅVERKAN PÅ LAGSTIFTADE SKYDD			
	J	K	N
<i>Riksintressen: 3 och 4 kapitlet MB om hushållning av mark och vatten</i>			X
Delar av planområdet ligger inom riksintresse flygplats. Ett genomförande av detaljplanen innebär inte någon påverkan på riksintresset. Detaljplanen reglerar så att masten uppförs inom ett område inom planområdet, där masten inte påverkar flyghinderhöjden och genom att ange en högsta höjd för masten till +54 meter över angivet nollplan.			
<i>5 kapitlet MB om miljö kvalitetsnorm (luft, vatten eller mark)</i>			X
Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka miljö kvalitetsnormerna för luft, vatten och mark. En dagvattenutredning är framtagen och visar att med ett genomförande av en dagvattenanläggning utanför planområdet riskeras inte miljö kvalitetsnormen för vatten att försämrans.			
<i>7 kapitlet MB om skydd (Natura 2000, naturreservat, kulturresevat, landskapsskydd, biotopskydd, strandskydd, skyddsområde för vattentäkt)</i>			X
Detaljplanen påverkas inte av ovanstående skydd.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
9-15 kapitlet MB (tredje avdelningen) om anmälan eller tillståndsprövning (täkt, avfall, farligt material, avhjälpandeåtgärd för förorenade områden med mera)			X
Verksamheten behöver inte anmälas eller tillståndsprövas enligt 9-15 kapitlet MB.			
Fornlämningar och byggnadsminnen			X
En arkeologisk utredning etapp 1 och 2 har genomförts och inga lämningar påträffades vid utredningen.			
ÖVERENSSTÄMMER MED KOMMUNALA RIKTLINJER J K N			
Program	X		
Det finns idag inget program framtaget som omfattar planområdet. Detaljplanen tas fram med utökat planförfarande på grund av att planläggning av en ny räddningsstation anses vara av stort allmänt intresse.			
Översiktsplanen	X		
Detaljplanen är förenlig med gällande <i>Översiktsplan för staden Norrköpings kommun</i> , antagen 19 juni 2017. Detaljplanen har sin utgångspunkt i Norrköping utvecklingsstrategi för en effektiv användning av mark- och vattenresurser i staden. Där huvuddelen av ny bebyggelse ska tillkomma genom förtätning. Principen är att staden ska växa inifrån och ut, samt principen för verksamheter att ”rätt sak på rätt plats” ska gälla – mark är en ändlig resurs. Planområdet ligger inom område med utvecklingsstrategi, Blandad stadsbebyggelse och inom en <i>gestaltningssmässigt extra viktiga miljö</i> ”Innerstaden” och vid ”Huvudstråk”, Söderleden.			
Riktlinjer för bostadsbyggande	X		
Planens genomförande innebär inga negativa konsekvenser för bostadsbyggandet enligt kommunens riktlinjer.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
<i>Dagvattenhantering</i>		X	
<p>Dagvattenutredningen som är framtagen inom ramen för planläggningen tar sin utgångspunkt kommunens dagvattenriktlinje, Riktlinje för hållbar dagvattenhantering antagen 30 april 2019.</p> <p>Enligt kommunens dagvattenriktlinjer ska de första tio millimetrarna nederbörd tas om hand om av fastighetsägaren för att minska avrinning, rena och för att säkra grundvattenbildning.</p> <p>Dagvattenutredningen bedömer att avsteg ska göras från kommunens dagvattenriktlinje. Avsteget innebär att reningsbehovet för detaljplanen behöver bedömas utifrån recipientens förutsättningar i stället för de riktvärden som finns i bilaga 3 till kommunens dagvattenriktlinjer. Eftersom urban markanvändning har betydande påverkan och riskerar bidra till att miljökvalitetsnormerna för vatten inte uppfylls så bedöms det finnas behov av att minska belastningen från den. I detta fall används marken idag till djurhållning och från den bedöms näringsämnen vara den största påverkanskällan. I detta fall bedöms det rimligt att försöka minska mängden näringsämnen per år från området.</p>			
<i>Naturvård</i>	X		
Planens genomförande bedöms inte påverka några naturvårdsområden.			
<i>Gemensam klimatvision för Linköping-Norrköping</i>	X		
Planens genomförande bedöms inte ha en sådan påverkan på klimatet att det skulle motverka möjligheten till att nå klimatvisionen.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
PÅVERKAN PÅ MARK, VATTEN OCH ANDRA RESURSER			
<i>Mark (föroreningar, erosion, skred, sättningar med mera)</i>			X
<p>En översiktlig markteknisk undersökning är genomförd (daterad 2019-10-18), som visar att i jorden har halter överskridande Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning (KM) endast påträffats i en provpunkt, 19AF07, på ett djup av 0-0,5 meter under markytan. Påvisad förorening är PAH-H (polycykliska aromatiska kolväten) och ligger strax över KM. I nuläget bedöms därför inga åtgärder avseende PAH-H vara nödvändiga.</p> <p>I grundvattnet har endast måttliga halter av zink och arsenik uppmätts. I övrigt uppmättes inga förhöjda halter överskridande de redovisade riktvärdena. Laboratoriets rapporteringsgräns för vissa av ämnena ligger dock högre än vissa av jämförelsevärdena vilket innebär att det inte kan uteslutas att låga halter kan förekomma i grundvattnet. De eventuella låga halterna av klorerade alifater och bensen som kan förekomma i grundvattnet bedöms dock inte innebära någon risk för anläggandet av en räddningsstation på området.</p> <p>Den geotekniska undersökningen (daterad 2018-10-17) visar att det finns risk för sättningar inom planområdet. Den lösa leran i området är mycket sättningkänslig, en lastökning om 10 kPa (kilopascal) skulle innebära sättningar i storleksordningen 10-20 centimeter. Byggnation inom området kommer därmed behöva pålas, geotekniska undersökningar ska utföras inför projektering av grundläggning när huslägen, laster och nivåer på lägsta golv är kända.</p>			
<i>Vatten (flödesriktning, grundvattenkvalitet, vattentillgång med mera)</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Luft och lokalklimat (luftrörelse)</i>			X
Påverkas inte.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
<i>Djurliv och vegetation (förändring av sammansättning eller antal, minskning eller införande av art. Skapas någon barriär? Påverkas biologisk mångfald?)</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Landskaps- och stadsbild</i>		X	
<p>Planens genomförande innebär att en räddningsstation byggs ut. Nybyggda räddningsstationer brukar generellt behöva mycket plats, dels för byggnaden i sig men också för ytorna runtomkring byggnaden. Cirka 15 000 kvadratmeter avsätts för kvartersmark med en byggrätt på 4600 kvadratmeter. Byggnaden kan uppföras till 12 meters byggnadshöjd och 40 procent av den tillåtna byggnadsarean får uppföras till 20 meters totalhöjd, vilket motsvarar cirka 5 våningar. Detaljplanen möjliggör för en kommunikationsmast, högsta höjd för mast är +54 meter över angivet nollplan.</p> <p>Räddningsstationen kommer förändra stadsbilden och Dagsbergfältet i och med att öppen mark exploateras. När Ljuraområdet och Dagsbergfältet planlades var det i staden ytterkant, där stad mötte land. Nu när staden förtätas inifrån och ut så behöver ytor som Dagsbergfältet användas mer yteffektivt för bland annat viktiga samhällsfunktioner. Det viktiga i sammanhanget är att räddningsstationen uppförs med platsens känslighet i beaktande och att utformningen av byggnaden tar hänsyn till att den ligger i ett innerstadssammanhang. Stor vikt läggs därför vid utformning under planläggningen.</p>			
<i>Miljöpåverkan från omgivande verksamhet</i>			X
<p>Detaljplanen tar öppen mark i anspråk som idag nyttjas av fältrittföreningen i Norrköping. De påverkas av exploateringen genom att del av hästhagarna exploateras. De kan fortsättningsvis driva sin verksamhet men med en mindre yta för rasthagar.</p> <p>Räddningsstationen kommer med sin verksamhet att bullra vid utryckningar.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
<i>Transporter/kommunikation (minskning eller ökning, investering)</i>			X
<p>Planen gränsar till Johannisborgsförbindelsens avgränsningsområde. Detaljplanen påverkar inte planeringen av trafikleden.</p> <p>Trafikbelastningen längs Dagsbergsvägen är inte hög idag, cirka 5000 ÅDT (årsdygnstrafik) och en liten ökning väntas ske med etableringen av räddningsstationen, således 5100 ÅDT, det vill säga en ökning om 2 procent. Ökningen bedöms som acceptabel.</p>			
<i>Rekreation</i>		X	
<p>Planområdet är idag planlagt för idrottsändmål i gällande detaljplan från år 1966, tidigare har platsen används till bland annat fotboll. I dag nyttjar ridklubben hela området för hästthagar. För de som är verksamma inom föreningen och använder platsen för rekreation, blir det en negativ påverkan av detaljplanens genomförande, bland annat genom att området för hästthagar blir mindre. Påverkan bedöms dock i ett större sammanhang bli marginell.</p>			
<i>Kulturmiljö</i>			X
<p>Detaljplanen omfattas inte av någon kulturhistorisk värdefull miljö.</p>			
<i>Jordbruksmark</i>			X
<p>Detaljplanen omfattar inte jordbruksmark.</p>			
<i>Nuvarande mark- och vattenanvändning</i>			X
<p>Planens genomförande innebär påverkan på befintlig markanvändning, som är öppen gräsmark. Detaljplanens genomförande innebär att planområdet till stora delar hårdgörs, exempelvis asfalteras. Intrycket av Dagsbergsfältet som en grön kil i staden förändras.</p>			
<i>Inte förnyelsebara naturresurser</i>			X
<p>Påverkas inte.</p>			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
PÅVERKAN PÅ MÄNNISKORS HÄLSA	J	K	N
<i>Ljus (bländande ljussken)</i>		X	
Planens genomförande innebär att en räddningsstation ska finnas på platsen och verksamhetens funktion medför ett visst ljus, dels från sirener men också från bilar till och från parkeringen. Parkeringens placering inom fastigheten blir viktig för att det inte ska uppleva som en olägenhet för närboende. Den sammanväga bedömningen är att planens genomförande innebär en påverkan på de boende i närmiljön genom bländande ljussken men att den är liten.			
<i>Luftkvalitet (föroreningar, lukt, partiklar)</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Buller och vibrationer</i>		X	
Planens genomförande innebär att en räddningsstation ska finnas på platsen och verksamhets funktion medför ett visst buller. De ökade fordonsrörelserna är av sådan art att bullersituationen inte försämras nämnvärt genom planläggningen. Däremot kommer sirener användas av verksamheten. Sirenerna används när det är nödvändigt för att möjliggöra framkomlighet. De flesta uttryckningar sker med tyst uttryckning. Vad gäller buller kommer det bli en påverkan för de som bor i området, det kommer variera från individ till individ hur upplevelsen av verksamheten är. Vibrationer väntar inte påverka omgivningen annat än under byggnationstiden.			
<i>Risk (farliga verksamheter, farligt gods, radon, allergener, översvämning med mera)</i>			X
Detaljplanen gränsar till trafikplats Ljura och Söderleden där farligt gods transporteras. Frågan om påverkan på planområdet är utredd i en kvalitativ riskbedömning och bedömning är att avståndet till mellan kvartersmarken och trafikplats Ljura är tillräcklig. Plankartan har tillförts skyddsområde närmast trafikplatsen samt luftintag och utrymningsväg säkerställs i planbestämmelser.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
KLIMATPÅVERKAN	J	K	N
<i>Påverkan</i>			X
Påverkas inte.			
KLIMATANPASSNING	J	K	N
<i>Högre temperaturer</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Ökad nederbörd och översvämningar</i>			X
Planen ligger inom ett område som riskerar att översvämmas vid extrema regn, 500-års regn. Detaljplanen anpassas så att byggnader och tomtmarken klarar ett 500-års regn. Det finns en lågpunkt som hanteras i planläggningen samt hantering av ytligt rinnande vatten inom fasigheten. Plankartan möjliggör så att hantering av extrema regn kan hanteras genom prickmark, lågstråk och lägsta grundläggningsnivå.			
<i>Stigande havsnivåer</i>			X
Planområdet ligger inte inom ett område där stigande havsnivåer har betydelse för genomförandet av detaljplanen.			
<i>Risker för ras, skred och erosion</i>			X
Planens genomförande innebär ingen påverkan som väsentligt påverkar risken för ras, skred och erosion. En geoteknisk utredning är framtagen inom ramen för planläggningen och beskriver leran som lös och mycket sättningkänslig. Då området är flackt bedöms inte någon stabilitetsrisk finnas i marken men ingen betydande uppfyllnad bör göras då det skulle kunna resultera i skred i leran. Även schakter i leran måste göras med försiktighet för att undvika skred. Ytterligare geotekniska undersökningar kommer att genomföras inom ramen för genomförandet av detaljplanen för att detaljstudera vilken grundläggning och så vidare som ska användas. Platsens förutsättningar innebär inte en risk för att genomförandet skulle medföra en betydande miljöpåverkan genom att grundläggningsförutsättningarna kommer hanteras.			

Kriterier	JA (J)	KANSKE (K)	NEJ (N)
ÖVRIGT	J	K	N
<i>Uppstår kumulativa eller tillfälliga miljöeffekter</i>			X
Utbyggnadskedet kommer påverka närmiljön med bland annat ökad trafik och byggnationsbuller.			
<i>Betydande miljöpåverkan i näraliggande kommun eller land</i>			X
Påverkas inte.			

Undersökning om betydande miljöpåverkan för sociala aspekter

SOCIAL HÅLLBARHET	J	K	N
<i>Nationella folkhälsomål</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Jämställdhet</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Tillgänglighet</i>			X
Påverkas inte.			
<i>Barnperspektiv</i>			X
Räddningsstationens verksamhet riktar sig till viss del till allmänheten däribland barn i utbildningssyfte.			
<i>Sammanhållen stad</i>		X	
Byggnaden och platsen behöver i sin arkitektur manifesteras dess viktiga samhällsfunktion.			

Samhällsbyggnadskontoret

Vårt diarienummer
SPN 2017/0057 214

Medverkande tjänstemän

Undersökning om betydande miljöpåverkan har upprättats av Emma Wester i samverkan med Magnus Gullstrand på samhällsbyggnadskontoret i Norrköpings kommun.

Samhällsbyggnadskontoret

Julia Stenström Karlsson
enhetschef detaljplanering

Emma Wester
planarkitekt

Referenser

Utredningar för detaljplanen

Arkeologisk utredning etapp 1 och 2, Arkeologikonsult 2019:3246

Lokalisering av ny räddningsstation i Norrköping. Stadsbyggnadskontoret, Norrköpings kommun 2017-08-25.

PM Geoteknik, Dagsbergsfältet. Tyréns. 2018-10-17.

Riskbedömning, Ny räddningsstation för södra Norrköping. WSP. 2019-09-19

Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Ny räddningsstation, Norrköping. ÅF-infrastructure AB. 2019-10-18.

Riskutredning Norra Vilbergen, Norrköping. ÅF-infrastructure. 2016-05-30.

Dagvattenutredning, Detaljplan för Ljura 1:1 och 1:2 inom Ljura i Norrköping. Nodra. 2020-03-23.

Desktopstudie - geoteknisk undersökning, Dagvattenanläggning, Norrköping. AFRY. 2020-04-21.

Kommunala handlingar och riktlinjer

Arkitekturstaden Norrköping, Riktlinje för arkitektur och stadsbyggnad, Norrköpings kommun, 2018-08-27.

Dagvatten, Riktlinje för hållbar dagvattenhantering i Norrköpings kommun, Norrköpings kommun, 2019-04-30.